

REGIONALE ZIENSWIJZE BEGROTING 2019

PER GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

1. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VR)	p. 2
2. Regionale Ambulancevoorziening Midden-West-Noord (RAV)	p. 6
3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst West-Brabant (GGD)	p. 8
4. Omgevingsdienst Midden en West-Brabant (OMWB)	p. 14
5. Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)	p. 15
6. Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)	p. 17
7. ICT Samenwerking West-Brabant West (ICT WBW)	p. 19
8. WVS-Groep	p. 20
9. Regio West Brabant (RWB) / NV Rewin	p. 23
10. Werkplein Hart van West-Brabant	p. 25
11. West-Brabants Archief (WBA)	p. 28

	Gemeenschappelijke regeling: Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
1	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? <i>Ja.</i>
2	Is voldaan aan de nieuwe BBV De begroting 2019 is conform BBV-voorschriften opgesteld. Het overzicht van incidentele en lasten ontbreekt, zowel in de jaarrekening als in de begroting.
3	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d. In de kaderbrief 2019 is een aantal kaders opgenomen, waarover het Algemeen Bestuur in de vergadering van 1 februari jl. besloten heeft. Hier worden de onderwerpen kort weergegeven. <u>1. Herijking beleid 2018/2019</u> Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio hanteert als uitgangspunt dat hogere, noodzakelijke uitgaven als (in)direct gevolg van wet- en regelgeving en/of onvermijdbaar zijn op grond van de wettelijk vastgestelde beleidsdocumenten verrekend mogen worden via het kostenverdeelmodel, de basis voor de gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio. Onderzocht is of de verhoging van de gemeentelijke bijdrage vanaf 2019 ook in de begroting van de veiligheidsregio verwerkt kan worden. Van de onontkoombare kosten van € 940.000 (incl. reddingsbrigade) voor herijking en nieuw beleid heeft de veiligheidsregio reeds € 260.000 in haar begroting verwerkt. Van het overgebleven bedrag van € 680.000 wordt nu voorgesteld wederom € 260.000 in de begroting van de organisatie te verwerken, waarvan € 135.000 reeds in 2018. Daarnaast komt de verhoging van de bijdrage van € 50.000 voor vennootschapsbelasting vanaf 2018 te vervallen omdat de aangifte nihil is. Het overige bedrag van € 370.000 blijft/wordt wel gedekt wel via het kostenverdeelmodel. Op deze wijze heeft de veiligheidsregio in totaal reeds € 520.000 opgelost heeft van het totaal bedrag van € 940.000. <u>2. Concessie Openbaar Meldsysteem (OMS)</u> Aangezien er geen wettelijke basis is voor de OMS-brandweervergoeding die Siemens voor de VRMWB bij de abonnees in rekening brengt, is het verlengen of opnieuw aangaan van een concessie overeenkomst onrechtmatig. Het Algemeen Bestuur heeft besloten om de markt vrij te geven en geen concessie aan te gaan met Siemens. Dit betekent voor de veiligheidsregio een verlies aan inkomsten van € 730.000 structureel. Besloten is dit verlies vanaf 2019 te compenseren door het verhogen van de gemeentelijke bijdrage via het kostenverdeelmodel en dit te verwerken in de beleidsbegroting 2019. Voor 2018 wordt het positieve resultaat 2017 gereserveerd om de opbrengsten te compenseren. <u>3. Herijken kostenverdeelmodel</u> Besloten is de verdeelsleutel van het kostenverdeelmodel te actualiseren, zodat de bijdrage die gemeenten betalen aan de veiligheidsregio aansluit bij de bijdrage die zij verkrijgen vanuit het gemeentefonds. Dit voorstel komt overeen met het uitvoeren van het eerder genomen besluit van het Algemeen Bestuur bij de introductie van het kostenverdeelmodel om de verdeelsleutel CEBEON te hanteren. Het lijkt of er ieder jaar 'voor'- en 'nadeel' gemeenten ontstaan omdat ieder jaar de sleutel verandert. Echter, dit zijn geen voor- en nadeelgemeenten omdat de bijdrage vanuit het gemeentefonds ook overeenkomstig aangepast is. Omdat de sleutel van het kostenverdeelmodel sinds de implementatie en na de ingroeiperiode niet meer is aangepast, en omdat binnen het gemeentefonds groot onderhoud heeft plaatsgevonden, is de verschuiving van de bijdragen tussen de gemeente bij actualisatie van de sleutel relatief gezien groot. Besloten is daarom een overgangsperiode van 3 jaar te hanteren, te weten 2019-2021. <u>4. Loon- en prijsontwikkeling</u> Het AB heeft besloten de door Veiligheidsregio MWB gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling te continueren. Bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2019 zal de loon- en prijsindex toegepast worden op basis van de meest actuele ramingen van het CPB (maart 2018). In onderstaande tabellen zijn deze indices weergegeven.

	2019	2020	2021	2022
loonindex t.o.v. begroting 2018	4,10%	3,50%	3,50%	3,50%
prijsindex t.o.v. begroting 2018	2,90%	2,40%	2,40%	2,40%
gewogen loon- en prijsindex	3,62%	3,06%	3,06%	3,06%

De bijdrage in de begroting wordt aangepast op basis van de hierboven genoemde gewogen gemiddelde index.

In de zienswijze wordt het AB van de Veiligheidsregio verzocht om met in gang van de begroting 2020 met betrekking tot het de berekening van de loon- en prijsindex aan te sluiten bij de andere gemeenschappelijke regelingen.

4 Financiële aandachtspunten

Jaarrekening 2017

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

De jaarrekening sluit met een batig resultaat van € 3.497.337.

Voorstel is om het batig resultaat als volgt te bestemmen:

- Conform bestaand beleid wordt het reguliere resultaat van de GMK ad. € 934.000 voor 60% uitgekeerd aan de Politie en het resultaat van de GMK CaCo's ad. € 40.000 voor 50% uitgekeerd aan de Politie;
- Conform AB-besluit van 1 februari 2018 wordt € 547.500 gereserveerd voor compensatie van de vervallen opbrengsten OMS (2^e t/m 4^e kwartaal 2018);
- Het restant ad. € 2.369.437 terug te geven aan de deelnemers conform sleutel van het kosten verdeelmodel.

Advies:

Kennismemen van de jaarrekening 2017.

In de zienswijze onderstaande opnemen.

Om inzicht te krijgen in de incidentele en structurele oorzaken van de totstandkoming van het resultaat dient een overzicht van incidentele lasten en baten te worden toegevoegd aan zowel de jaarrekening als de begroting.

Uit de jaarstukken blijkt dat er structureel geld overblijft op de posten "Opleidingskosten" en "Vrijwilligers". We willen graag meer inzicht hebben in de gevolgen voor de geïnteresseerden van de manschappen en het gemotiveerd en betrokken houden van specifiek de vrijwilligers, gezien het feit dat de middelen die ter verbetering hiervan ingezet kunnen worden niet volledig worden benut. We weten dat het aantal vrijwilligers al jaren terugloopt en het in de toekomst nog moeilijker wordt om deze groep op peil te houden. Kan het bieden van betere opleidingen, oefenmogelijkheden of voorzieningen anderszins die betaald kunnen worden uit deze posten waar nu middelen in overblijven, uitkomst bieden?

Reserves en voorzieningen

Het doel, de wijze van vulling en de gewenste omvang van diverse bestemmingsreserves is in 2017/2018 onderzocht. In het Algemeen Bestuur van 1 februari 2018 is besloten:

- reserves die voor gemeenten of voor een specifieke gemeente worden aangehouden door de veiligheidsregio vrij te laten vallen aan die gemeenten.
- reserves met een specifieke bestemming, die al meer dan twee jaar bestaan en/of waarbij nog geen specifiek plan onderligt en nog niet wordt uitgevoerd vrij te laten vallen.
- de reserve crises en calamiteiten, bedoeld voor het opvangen van schommelingen in de jaarlijkse uitgaven die verband houden met het aantal en de omvang van crises, calamiteiten en incidenten, te verhogen van 1% naar 2 % om op deze wijze de slagkracht te verhogen.
- het beginsaldo van de reserve egalisatie kapitaallasten wordt incidenteel verlaagd van € 8,7 naar € 5 miljoen. Dit betekent een incidentele vrijval van € 3,7 miljoen.

Als gevolg van dit besluit vallen er een aantal reserves vrij aan gemeenten. Na verwerking van de cijfers in 2017 gaat het hier om een bedrag van € 4.208.390. Dit bedrag wordt in 2018 aan de gemeenten teruggegeven. Daarom is dit nog niet verwerkt in de cijfers in de jaarrekening 2017.

Begroting 2019

In de begroting is naast het vigerend beleid voor de loon- en prijsontwikkeling ook een herijking van beleid verwerkt. Deze herijking heeft, zoals in de kaderbrief reeds aangekondigd, betrekking op onontkoombare kosten van € 940.000 (incl. reddingsbrigade) voor herijking en nieuw beleid. Zie verder toelichting onder 3.1 hiervoor.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur besloten om de markt van het Openbaar Meldsysteem vrij te geven en geen concessie aan te gaan met Siemens. Dit betekent voor de veiligheidsregio een verlies aan inkomsten van € 730.000 structureel. De veiligheidsregio heeft geen financiële mogelijkheden om dit verlies aan inkomsten zelf op te vangen. Voorgesteld wordt dit verlies vanaf 2019 te compenseren door het verhogen van de gemeentelijke bijdrage via het kostenverdeelmodel. Dit is verwerkt in de beleidsbegroting 2019. Het gaat om een bedrag van € 730.000.

In totaal wordt de bijdrage van de gemeenten als gevolg van bovengenoemde herijkingen met een bedrag van € 460.000 verhoogd. Het opgenomen loon- en prijspeil is gebaseerd op de maart-circulaire 2018 van het CPB.

Prestatie-indicatoren

Met betrekking tot de opgenomen prestatie indicatoren wordt opgemerkt dat vergelijkende cijfers van voorgaande jaren ontbreken. In de zienswijze zal worden verzocht om deze vanaf de begroting 2020 op te nemen. Dit onderwerp zal worden meegenomen in het overleg met de Veiligheidsregio in het kader van de op te stellen richtlijnen voor de begroting 2020.

Investeringsplan

Er bestaat behoefte aan een meerjarig investeringsplan. In de zienswijze zal worden verzocht dat er vanaf de begroting 2020 een meerjarig investeringsplan in de begroting wordt opgenomen.

Risico's

De risico's van de VR staan beschreven in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing. De belangrijkste hiervan is de mogelijke aansprakelijkstelling door omliggende bedrijven van Chemie Pack in Moerdijk in verband met de schade als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Het AB heeft besloten om in het weerstandsvermogen geen rekening te houden met genoemd risico en aan de deelnemers gemeld dat zij in hun risicoprofiel hier rekening mee dienen te houden.

Safety-village

Op blz. 31 van de begroting wordt gemeld dat in 2018 wordt gekeken op welke wijze de ontwikkeling van het nieuwe oefencentrum (safety-village) kan worden doorgestart. De beoogde oplevering op 1 januari 2019 wordt niet gehaald. In de zienswijze zal een opmerking worden opgenomen dat we tijdig willen worden geïnformeerd over de voortgang. Hierbij dient te worden aangegeven wat de gevolgen zijn van de vertraging van de doorontwikkeling voor de opleidingsbehoefte van onze manschappen (zowel vrijwillig als beroeps) en wat de invloed is van de vertraging op de inkomsten van derden die gebruik maken van het trainingscentrum?

Advies:

1. Instemmen met de begroting 2019;
2. De VR verzoeken om:
  - a. inzicht te krijgen in de incidentele en structurele oorzaken van de totstandkoming van het resultaat een overzicht van incidentele lasten en baten toe te voegen aan zowel de jaarrekening als de begroting.
  - b. meer inzicht in de gevolgen voor de geoefendheid van de manschappen en het gemotiveerd en betrokken houden van specifiek de vrijwilligers, gezien het feit dat de middelen die ter verbetering hiervan ingezet kunnen worden niet volledig worden benut. Uit de jaarstukken blijkt dat er structureel geld overblijft op de posten "Opleidingskosten" en "Vrijwilligers".
  - c. met in gang van de begroting 2020 bij de berekening van de loon- en prijsindex aan te sluiten bij de andere gemeenschappelijke regelingen;
  - d. bij de prestatie indicatoren in de begroting 2020 vergelijkende cijfers van voorgaande jaren op te nemen;
  - e. in de begroting 2020 een meerjarig investeringsplan op te nemen met daarbij een specificatie c.q. toelichting op de investeringen in het begrotingsjaar 2020;
  - f. de deelnemers tijdig te informeren over de voortgang het realiseren van het nieuwe oefencentrum (zgn. safety village). Hierbij dient te worden aangegeven wat de

gevolgen zijn van de vertraging van de doorontwikkeling voor de opleidingsbehoefte van onze manschappen (zowel vrijwillig als beroeps) en wat de invloed is van de vertraging op de inkomsten van derden die gebruik maken van het trainingscentrum.

5 Financieel overzicht

	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal GR	58.969.471	63.172.642	66.058.861	67.482.426	69.555.294	71.640.394
Bijdrage gemeente (incl. FLO)	4.403.491	4.591.440	4.727.995	4.758.965	4.857.417	5.001.165

De toepassing van een nieuw kosten verdeelmodel betekent een lagere bijdrage voor de gemeente Roosendaal ten opzichte van de in de begroting 2018 geraamde bedragen. Bovengenoemde bijdragen worden opgenomen in de concept-begroting 2019-2022 van de gemeente.

6 Overige aandachtspunten

n.v.t.

7 De zienswijze

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de begroting 2019 en in de zienswijze de VRMWB te verzoeken om:

- a. inzicht te krijgen in de incidentele en structurele oorzaken van de totstandkoming van het resultaat een overzicht van incidentele lasten en baten toe te voegen aan zowel de jaarrekening als de begroting.
- b. meer inzicht in de gevolgen voor de geoefendheid van de manschappen en het gemotiveerd en betrokken houden van specifiek de vrijwilligers, gezien het feit dat de middelen die ter verbetering hiervan ingezet kunnen worden niet volledig worden benut. Uit de jaarstukken blijkt dat er structureel geld overblijft op de posten "Opleidingskosten" en "Vrijwilligers".
We weten dat het aantal vrijwilligers al jaren terug loopt en het in de toekomst nog moeilijker wordt om deze groep op peil te houden. Kan het bieden van betere opleidingen, oefenmogelijkheden of voorzieningen anderszins die betaald kunnen worden uit deze posten waar nu middelen in overblijven, uitkomst bieden
- c. met in gang van de begroting 2020 bij de berekening van de loon- en prijsindex aan te sluiten bij de andere gemeenschappelijke regelingen;
- d. bij de prestatie indicatoren in de begroting 2020 vergelijkende cijfers van voorgaande jaren op te nemen;
- e. in de begroting 2020 een meerjarig investeringsplan op te nemen met daarbij een specificatie c.q. toelichting op de investeringen in het begrotingsjaar 2020;
- f. de deelnemers tijdig te informeren over de voortgang het realiseren van het nieuwe oefencentrum (zgn. safety village). Hierbij dient te worden aangegeven wat de gevolgen zijn van de vertraging van de doorontwikkeling voor de opleidingsbehoefte van onze manschappen (zowel vrijwillig als beroeps) en wat de invloed is van de vertraging op de inkomsten van derden die gebruik maken van het trainingscentrum.

	Gemeenschappelijke regeling: Regionale Ambulance Voorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
1	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? <i>Ja.</i>
2	Is voldaan aan de nieuwe BBV De begroting voldoet aan de BBV.
3	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d. <u><i>Kwaliteit van zorg.</i></u> De RAV werkt met een aantal instrumenten om de kwaliteit van zorg door de verschillende functiegroepen te meten en te verbeteren. Voor de meldkamers meet de RAV de mate waarin wordt gewerkt volgens de vastgestelde protocollen en door intercollegiale intervisie. Voor de ambulanceverpleegkundigen worden zorgevaluatiebegeleiders (ZEB) ingezet. Zij toetsen de hulpverlening en bespreken verbeterpunten. Het ZEB-systeem wordt ook opgezet voor de ambulancechauffeurs. In 2019 is dit operationeel. <u><i>Paraatheidsuibreiding.</i></u> Onder andere door de forse volumegroei in de afgelopen jaren is de 95%-norm voor de meeste RAV's in Nederland niet haalbaar. De RAV Brabant heeft samen met de zorgverzekeraars verbeterplannen uitgewerkt. De RAV verwacht dat zij na inzet van het totaal beschikbare verhoogde budget 94,5% dekking kan behalen. Belangrijke voorwaarde is het beschikbaar zijn van voldoende geschikt personeel. De RAV heeft verschillende acties uitgezet om de instroom van personeel te bevorderen en zet in op duurzame inzetbaarheid van zittend personeel. <u><i>Tijdelijk Wet ambulancezorg (Twaz)</i></u> De Twaz is van kracht sinds 2013 en inmiddels verlengd tot 1 januari 2021. VWS heeft in 2017 onderzoek laten doen naar de mogelijke stelsels van ordening, maar hierin is nog geen keuze gemaakt. Het is dan ook nog niet duidelijk of er voor de ambulancezorg uiteindelijk aanbestedingen plaats moeten gaan vinden. De RAV houdt de ontwikkelingen nauw in de gaten en bereidt zich voor door te (gaan) voldoen aan alle genoemde voorwaarden in de beleidsregels voor vergunningverlening en zich vervolgens te onderscheiden door te excelleren. <u><i>Rechtsvorm</i></u> Door gewijzigde wetgeving is ambulancezorg al langere tijd geen gemeentelijke taak meer. Via de gemeenschappelijke regeling zijn gemeenten nu nog wel verantwoordelijk voor de RAV, terwijl de zeggenschap over beleid en financiering is belegd bij de minister van VWS en de zorgverzekeraars. Omvorming naar een andere rechtsvorm (stichting zonder winstoogmerk) heeft echter forse financiële consequenties, o.a. door de verplichte wisseling van pensioenfonds. Het bestuur van de RAV heeft besloten de landelijke ontwikkelingen over de inrichting van het stelsel voor de ambulancezorg af te wachten. Naar verwachting komt er in 2019 landelijk meer duidelijkheid over de toekomstige kaders. In dat geval zal de rechtsvorm van de RAV worden heroverwogen. <u><i>Landelijke meldkamer organisatie (LMO)</i></u> Het traject van de LMO heeft serieuze vertraging opgelopen door technische problemen rondom de opvolger van het communicatiesysteem C2000. De nieuwbouw van de meldkamer in Bergen op Zoom, waarin de meldkamers Midden- en West-Brabant en Zeeland samen gaan, zal pas medio 2020 worden opgeleverd. De RAV sluit niet uit dat de RAV-regio's te maken gaan krijgen met een van hogerhand opgelegde schaalvergroting. Deze ontwikkeling zal dan een belangrijke rol spelen in de besluitvorming over de keuze voor een alternatieve rechtsvorm.

4 Financiële aandachtspunten

Jaarrekening 2017

De jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 473.269. Dit wordt als volgt bestemd:

- Storting in reserve aanvaardbare kosten € 403.644
- Storting in algemene bedrijfsreserve € 69.625

Advies:

Jaarrekening 2017 voor kennisgeving aannemen.

Begroting 2019

Het ambulancevervoer in de regio vindt plaats binnen de kaders van de op 1 januari 2014 ingevoerde bekostigingssystematiek voor de ambulancezorg. De RAV ontvangt geen gemeentelijke bijdragen, maar ontvangt middelen van de zorgverzekeraars. Uitgangspunt voor de begroting zijn de met de zorgverzekeraars overeengekomen prestatieafspraken.

Om deze reden valt de RAV dan ook niet onder de financiële kaders zoals deze zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen onder spelregel 5 "Begroting en Jaarrekening" en de vastgestelde algemene financiële richtlijnen 2018 voor de verbonden partijen.

Het begrote resultaat 2019 van de RAV Brabant Midden-West-Noord komt uit op een negatief saldo van € 111.000. Het tekort is opgebouwd uit een tekort van € 208.000 bij de MKA Brabant Noord en € 175.000 bij de RAV Brabant-Noord. Daarnaast wordt een overschot verwacht bij de RAV Midden West Brabant van € 83.000, bij de MKA Midden West-Brabant van € 145.000 en bij de Overige activiteiten van € 44.000. Het tekort van € 111.000 wordt onttrokken aan de Reserve onderhoud panden.

Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.

Advies:

Instemmen met de begroting 2019.

5 Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

RAV	Begroting 2017	Resultaat 2017	Begroting 2018	Ontwerpbegroting 2019
Totaal GR	53.317	473	56.829	58.714
Bijdrage gemeente	0	0	0	0

Evenals in voorgaande jaren wordt er van de deelnemende gemeenten geen bijdrage verwacht. Financiering verloopt via de zorgverzekeringen.

6 Overige aandachtspunten

n.v.t.

7 De zienswijze

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de begroting 2019 en in de brief aan het DB van de RAV te melden dat de raad er van uit gaat dat:

1. de kwaliteit en de continuïteit van de ambulancezorg in 2019 gewaarborgd blijven binnen het traject om te komen tot een Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) en de landelijke besluitvorming over het toekomstige stelsel voor de ambulancezorg.
2. de RAV het verhoogde budget voor uitbreiding van de paraatheidsuitbreiding ingaande 2019 volledig heeft ingezet en hiermee haar capaciteit zodanig heeft uitgebreid dat in 2019 het overschrijdingspercentage voor de A1-ritten hoogstens 5,5% bedraagt.
3. De deelnemers worden geïnformeerd over de gerealiseerde paraatheidsuitbreiding in 2018 indien indien het overschrijdingspercentage van maximaal 5,5% niet haalbaar is.

	Gemeenschappelijke regeling: GGD West-Brabant
1	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>De stukken zijn conform de gestelde planning ontvangen.</p>
2	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV</p> <p>Nee. De begroting 2019 van de GGD voldoet niet volledig aan het BBV. Onderstaand de belangrijkste punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is geen specificatie van de Overhead opgenomen. Verder ontbreken de verplichte indicatoren die het BBV voor Overhead voorschrijft. • Er is geen toelichting opgenomen bij de financiële kengetallen bij de berekening van het weerstandsvermogen, waardoor het goed interpreteren van de kengetallen niet mogelijk is. • De verschillenanalyse 2018 / 2019 ontbreekt. • Een berekening van het EMU-saldo ontbreekt. • Er is geen specifieke paragraaf Bedrijfsvoering opgenomen. De onderdelen van deze specifieke paragraaf komen wel terug bij andere paragrafen.
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>In de begroting 2019 geeft de GGD in hoofdstuk 1 haar ambities aan op de thema's gezondere en veiligere leefomgeving, verdere structuurverbetering bestrijding infectieziekten, data gedreven publieke gezondheid, aanpak sociaal economische gezondheidsverschillen en verder doorpakken met de jeugdgezondheidszorg. In hoofdstuk 2 licht de GGD de uitvoering van de basistaken in 2019 toe.</p> <p><u>Algemeen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Concretere begroting In de begroting wordt bij de omschreven ambities en doelen vooral het 'wat' ingevuld. In de teamplannen werkt de GGD verder uit 'hoe' zij dit gaat doen. Om keuzes te kunnen maken en richting te kunnen geven, is het voor de gemeenten nodig dat in de begroting de ambities en doelen concreter worden verwoord. Wij zullen dit onderdeel meenemen in de richtlijnen voor de begroting 2020. • Vraaggericht werken Gemeenten zijn verder gevorderd in de transformatie binnen het sociaal domein: een beweging naar voren (het voorliggende veld) waardoor het beroep op duurdere voorzieningen afneemt. De GGD sluit steeds beter aan op ontwikkelingen in het sociaal domein, maar dient alert te blijven op de rol die zij heeft binnen ketenaanpakken (soms is dit volgend en niet leidend) en ervoor te zorgen dat zij adequaat aansluit op lokale problematiek en mogelijkheden. <p><u>Hoofdstuk 1 Ambities.</u></p> <p><u>Ambitie 1: Gezondere en veiligere leefomgeving.</u> De GGD speelt in op de verbondenheid tussen Gezondheid en Omgevingswet. Gezondheid wordt steeds meer gepositioneerd als een alle domeinen en disciplines overstijgend aandachtsveld. Intensieve betrokkenheid bij het sociaal en zorgdomein krijgt hiermee verbreding naar het ruimtelijk-fysieke domein.</p> <p><u>Ambitie 2: Verdere structuurverbetering bestrijding infectieziekten.</u> De GGD blijft ook in 2019 alert op nieuwe (zoönose) vraagstukken, opkomende antibioticaresistentie en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op infectieziekten. Gemeenten stelden voor de jaren 2018 en 2019 extra middelen beschikbaar voor een intensivering van de infectieziektebestrijding. Indertijd was het niet mogelijk om binnen de reguliere middelen via 'oud voor nieuw' de intensivering te realiseren. Gemeenten verwachten van de GGD dat zij in de</p>

BURAP 2019 inzage geeft in de extra inspanningen en de resultaten van de beleidsintensivering. In de beleidsbegroting 2020 verwachten de gemeenten van de GGD een voorstel op basis waarvan een besluit kan worden genomen over het al dan niet verlengen van de beleidsintensivering. Indien verlenging aan de orde is, dient dit te worden gefinancierd via 'oud voor nieuw'.

Het is zorgelijk te moeten constateren dat de vaccinatiegraad in West-Brabant onder het landelijk gemiddelde blijft. De GGD dient zich met voorrang in te spannen om deze ontwikkeling te keren. Gemeenten dienen in 2019 tijdig te worden geïnformeerd over de aanpak en het resultaat.

Ambitie 3: Data gedreven publieke gezondheid.

De GGD verwacht dat in 2019 de manier van data gedreven werken een vlucht zal nemen en wil meer data gaan combineren voor beleidsadviesing aan gemeenten.

Gemeenten onderschrijven het belang van data om inzage te krijgen in ontwikkelingen en problematiek, maar zij willen meer inzicht in de meerwaarde van het koppelen van de verschillende data, afgezet tegen de kosten en het rendement.

Ambitie 4: Aanpak sociaal economische gezondheidsverschillen en leefstijl.

De GGD zet zich in voor kwetsbare mensen, waaronder dak- en thuislozen, mensen met verward gedrag en statushouders. Ook het project RUPS, een uitstapprogramma prostituees, valt hier onder. Voor RUPS zijn in de kadernota 2019 extra middelen opgenomen voor de inzet van instellingen voor maatschappelijk werk: Traverse en IMW (Breda). Binnen de bestaande middelen zet de GGD SOA-verpleegkundigen in. Het regeerakkoord kondigt structureel geld aan voor een landelijk dekkend RUPS-netwerk.

In het algemeen zijn wij van mening dat de GGD aanpak volgend dient te zijn op het beleid uit de Regionale Kompassen. Samenwerken in de keten betekent voor de gemeenten niet dat de GGD in alle gevallen het voortouw dient te nemen.

Verder dient de GGD voor RUPS inzage te geven in de afstemming en samenwerking met de lokale partners, de omvang van de doelgroep en de blijvende resultaten. Indien er landelijk budget beschikbaar komt voor RUPS is dit budget taakstellend en worden voor RUPS geen extra financiële middelen beschikbaar gesteld.

Ambitie 5: Verder doorpakken met de jeugdgezondheidszorg.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) gaat stevig werken aan ouderschap, hechting, weerbaarheid en gezondheid. In 2017 maakten de gemeenten harmonisatieafspraken voor de JGZ. De kosten worden met ingang van 2018 via een driejarig ingroeimodel verdeeld over de gemeenten. Het onderdeel Lokaal Verbinden wordt in 2018 en 2019 in de gemeenten ingevuld uitgaande van een omvang van 10% van het basispakket. Eind 2019 zal definitief over zowel de inhoud als de omvang van de basistaak 'Lokaal verbinden' worden besloten. Per 1 januari 2019 wordt het rijksvaccinatieprogramma (RVP) verankerd in de wet Publieke Gezondheid. Hiermee komt de uitvoering en financiering van het RVP onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Gemeenten krijgen deze taak vergoed door een uitkering in het Gemeentefonds.

Wij zijn van mening dat de GGD ook in 2019 in goed overleg met de gemeenten uitvoering dient te geven aan de verdere implementatie van het vernieuwde Basispakket JGZ, inclusief realisering van het toegezegde efficiencyvoordeel voor de gemeenten waar zij de volledige JGZ 0-18 jaar uitvoert. Als algemeen uitgangspunt geldt dat de GGD blijft zoeken naar mogelijkheden tot flexibilisering van haar productenaanbod met als doel een kleiner basispakket en daardoor meer keuzevrijheid voor gemeenten. De GGD houdt in haar voorstel voor invulling van Lokaal Verbinden vanaf 2020 en verder rekening met dit uitgangspunt. Verder verwachten wij van de GGD dat zij het RVP uitvoert binnen de daarvoor via het Gemeentefonds door het rijk beschikbaar gestelde middelen waarbij de GGD rekening houdt met de budgetten per gemeente en de verdeling van de middelen tussen GGD, TWB en Careyn (uitvoerders JGZ 0-4 jaar).

Hoofdstuk 2 Basis op orde.

Prestatie indicatoren.

In de meegegeven richtlijnen voor 2019 is de GGD verzocht te komen tot optimalisering van de prestatie indicatoren. In hoofdstuk 2 van de Beleidsbegroting 2019 "Basis op orde" worden per te onderscheiden productgroep/GGD-taak de belangrijkste prestatie-indicatoren in beeld gebracht. De indicatoren zijn in goed overleg met de gemeenten bijgesteld en geactualiseerd. Er is een nadrukkelijke link gelegd tussen de diverse GGD-teams, de taken die zij uitvoeren en de hierbij horende relevante indicatoren.

4 Financiële aandachtspunten

Jaarrekening 2017

De jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 489.000.

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om het resultaat als volgt te bestemmen:

- Toevoegen aan algemene risicoreserve € 136.000
- Toevoegen aan bestemmingsreserve JGZ 0-4 € 43.000
- Verrekenen met vordering op gemeenten voor Fort Oranje € 310.000

Begroting 2019

- Berekening loon- en prijsindexatie

De GGD hanteert voor de berekening van het loon- en prijsindexatie een eigen, door het AB vastgestelde methodiek. Deze wijkt af van financiële richtlijnen 5 & 6. De GGD en de Veiligheidsregio zijn de enig twee GR-en die een afwijkende methodiek hanteren. De GGD dient daarom met ingang van de Begroting 2020 aan te sluiten bij overige gemeenschappelijke regelingen voor wat betreft de berekening van de loon- en prijsindexcijfers.

- Prestatie-indicatoren

Met betrekking tot de opgenomen prestatie indicatoren wordt opgemerkt dat vergelijkende cijfers van voorgaande jaren ontbreken. In de zienswijze zal worden verzocht om deze vanaf de begroting 2020 op te nemen.

- Risicoparagraaf

- De totale omvang van de gekwantificeerde risico's roept de nodige vraagtekens op. Het verwachte gevolg op € 6,8 miljoen. Het maximale gevolg wordt gesteld op 37,1 miljoen, qua omvang gelijk aan de totale GGD-begroting 2019. Het is de vraag of de opgenomen risico's daadwerkelijk als risico moeten worden gekwalificeerd en of de omvang van de risico's reëel is. Verder dient, mede in het licht van de nota Verbonden partijen kritisch te worden gekeken naar de gewenste weerstandsratio.
- Een van de benoemde risico's is het Risico's penvoerderschappen. Dit is qua omvang en kans een groot risico en het betreft een risico dat de GGD loopt indien andere partijen (bijvoorbeeld CIG Breda) niet voldoen aan de verantwoordingseisen voor rechtmatigheid. Aangezien dit risico is opgenomen in de risico paragraaf, betekent dit dat alle deelnemers dit risico dragen. Dit risico dient echter niet door de deelnemers te worden gedragen, maar door de partij waarvoor de GGD het penvoerderschap voert. In 2018 moeten door de GGD de juiste maatregelen worden getroffen zodat de andere deelnemers geen risico meer lopen.
- De begroting van de GGD is opgebouwd uit de wettelijke taken die zij uitvoert voor de deelnemers (gemeenten) en uit markttaken. De markttaken maken een aanzienlijk deel uit van de GGD-begroting (circa 16 miljoen; ongeveer 50% van de begroting). In de risicoparagraaf is echter geen risico opgenomen voor wat betreft het wegvallen van de inkomsten van derden / plustaken.
Om eventuele tegenvallers op de plustaken op te vangen beschikt de GGD over de Bestemmingsreserve plustaken. Het is de vraag of de omvang van deze reserve deze groot genoeg is (€ 852.000) ten opzichte van de omvang van de plustaken zoals opgenomen in de begroting (circa € 16.000.000) en of de begroting over voldoende flexibiliteit beschikt om dit risico op te vangen, zonder dat daarbij een extra bijdrage van de deelnemers voor noodzakelijk is.
- Opdracht om in samenspraak met deelnemers risico's kritisch te bekijken en te komen tot

een reële vulling van de risicoparagraaf. Hierbij moet ook worden bepaald hoe om te gaan met de omvang van de risico's en het benodigde weerstandsvermogen en de gewenste weerstandsratio, ook in relatie tot de Nota Verbonden partijen waarin is opgenomen dat de deelnemers garant staan voor het weerstandsvermogen indien risico's zich voordoen.

- Meerjarig overzicht deelnemersbijdrage.

De GGD heeft enkel voor 2019 een overzicht van de deelnemersbijdrage opgenomen. Aangezien zij ook een meerjarenbegroting heeft opgenomen, zou het wenselijk zijn om ook een meerjarenoverzicht van de deelnemersbijdragen op te nemen. Op deze manier is het voor de deelnemers mogelijk om in een vroegtijdig stadium te anticiperen op wijzigingen in de deelnemersbijdragen.

- Ontbreken financiële analyses 2018 / 2019

Door het ontbreken van een financiële analyse tussen de jaren 2018 en 2019 is het niet mogelijk om snel inzicht te krijgen in de grootste wijzigingen tussen 2018 en 2019. Dit is van belang om zicht te hebben op de belangrijkste ontwikkelingen/verschillen tussen beide jaren. Daarnaast schrijft het BBV de verschillenanalyse tussen beide begrotingsjaren voor.

- Bestemmingsreserve huisvesting

- De meerjarenbegroting kent vanaf 2019 een tekort van € 532.000 dat wordt gedekt door eenzelfde onttrekking aan de bestemmingsreserve huisvesting. Uit de meerjarenbegroting is echter niet op te maken dat het tekort het gevolg is van hogere huisvestingslasten en dat de onttrekking aan de bestemmingsreserve huisvestingskosten terecht is.
- Eind 2019 is de omvang van de bestemmingsreserve huisvesting € 1.831.857. De meerjarenbegroting onttrekt in de periode 2020 – 2023 jaarlijks een bedrag van € 532.000. Dit is een totale onttrekking van € 2.128.000. Onduidelijk is of er in deze periode ook dotaties aan de reserve plaatsvinden. Indien dit niet het geval is, dan zou dit betekenen dat er onvoldoende dekking in 2023 is omdat de reserve “leeg” is.
- De GGD heeft toegezegd dat zij in 2018 komt met een huisvestingsvisie. Belangrijk aandachtspunt in deze huisvestingsvisie is gezien de bovenstaande punten dan ook de voeding en benutting van de bestemmingsreserve huisvesting.

1^e Begrotingswijziging 2018 – CAO-wijziging

Het Algemeen Bestuur besloot de begroting te wijzigen om de gevolgen van de nieuwe CAO gemeenten voor het begrotingsjaar 2018 te verwerken. De omvang van de gestegen salarislasten is in totaal € 438.000. Voor Roosendaal betekent dit een verhoging van de bijdrage voor 2018 met € 43.189. Wij zullen deze financiële gevolgen meenemen in de Kadernota.

2^e Begrotingswijziging 2018 – kosten applicatie

In 2017 is de aanbesteding voor de applicatie voor de uitvoering van het JGZ-werkproces afgerond met een hernieuwd meerjarig contract. In het contract zijn afspraken gemaakt over het jaarlijkse gebruik en de kosten daarvan (licentiekosten), als ook over de investeringen in nieuwe en uitgebreide functionaliteiten (afschrijvingskosten). In de meerjarenbegroting was rekening gehouden met zowel de licentiekosten als afschrijvingskosten.

In de uitwerking van de aanbesteding en contractering is besloten om niet langer uit te gaan van een 'eigendomsmodel', maar van een 'leveranciersmodel'. Als gevolg daarvan kunnen de voorgenomen investeringen niet meer worden gezien als een 'bezit' dat op de balans staat en waar over periodiek wordt afgeschreven. De investeringen worden nu 'aanvullende diensten' waarvoor kosten gemaakt worden in het jaar dat deze aanvullend diensten ook daadwerkelijk worden geleverd.

Dit heeft impact op de begrotingsraming van JGZ, want deze gaat meerjarig uit van jaarlijkse afschrijvingskosten en niet van een eenmalige kostenpost. Het gaat om een eenmalig bedrag van € 556.000 ten laste van de exploitatie van 2018.

De begrotingswijziging stelt voor om de dekking voor deze eenmalige kosten vanuit de algemene risicoreserve ter beschikking te stellen aan de JGZ en vanuit de meerjarenbegroting JGZ over de jaren 2019 t/m 2022 jaarlijks € 139.000 terug te storten in de algemene risicoreserve. Daarmee is deze begrotingswijziging budgettair neutraal.

5 Financieel overzicht

GGD	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal GR	36.105.000	35.165.000	36.086.000	37.034.000	38.007.000
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.552.882	1.594.562	1.636.700	1.679.800	1.724.300

Bovengenoemde bijdragen worden opgenomen in de concept-begroting 2019-2022 van de gemeente.

6 Overige aandachtspunten

n.v.t.

7 De zienswijze

1. De raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.
2. De raad gaat er van uit dat de GGD:
  - a. aansluit op ontwikkelingen in het sociaal domein en alert blijft op de rol die zij heeft binnen ketenaanpakken (soms is dit volgend en niet leidend) en dat zij adequaat aansluit op lokale problematiek en mogelijkheden.
  - b. in de BURAP 2019 inzage geeft in de extra inspanningen en de resultaten van de beleidsintensivering infectieziektebestrijding en dat zij in haar beleidsbegroting 2020 een voorstel doet voor besluitvorming over het al dan niet verlengen van de beleidsintensivering. Indien verlenging aan de orde is, dient dit te worden gefinancierd via 'oud voor nieuw'.
  - c. zich met voorrang inspant om de vaccinatiegraad te verhogen en dat zij gemeenten in 2019 tijdig informeert over de aanpak en het resultaat.
  - d. meer inzicht geeft in de meerwaarde van het koppelen van de verschillende data, afgezet tegen de kosten en het rendement.
  - e. voor RUPS inzage geeft in de afstemming en samenwerking met de lokale partners, de omvang van de doelgroep en de blijvende resultaten. Indien er landelijk budget beschikbaar komt voor RUPS is dit budget taakstellend en worden voor RUPS geen extra financiële middelen beschikbaar gesteld.
  - f. in goed overleg met de gemeenten uitvoering geeft aan de verdere implementatie van het vernieuwde Basispakket JGZ, inclusief realisering van het toegezegde efficiencyvoordeel voor de gemeenten waar zij de volledige JGZ 0-18 jaar uitvoert.
  - g. in haar voorstel voor invulling van Lokaal Verbinden vanaf 2020 en verder rekening met het uitgangspunt dat de GGD blijft zoeken naar mogelijkheden tot flexibilisering van haar productenaanbod met als doel een kleiner basispakket en daardoor meer keuzevrijheid voor gemeenten.
  - h. het rijksvaccinatieprogramma uitvoert binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen waarbij zij rekening houdt met de budgetten per gemeente en de verdeling van de middelen tussen GGD, TWB en Careyn (uitvoerders JGZ 0-4 jaar).
  - i. samen met de gemeenten blijft werken aan optimalisering van prestatie-indicatoren waarmee de belangrijkste te behalen resultaten binnen haar

productgroepen helder in beeld worden gebracht worden. Gelet op het vernieuwde Basispakket JGZ behoort extra aandacht uit te gaan naar de jeugdgezondheidszorg.

3. De raad gaat er vanuit dat de begroting 2020 van de GGD voldoet aan de gestelde eisen van het BBV en concreter is in de omschrijving van de ambities en doelen.
4. De raad verzoekt met in gang van de begroting 2020:
  - a. bij de berekening van de loon- en prijsindex aan te sluiten bij de andere gemeenschappelijke regelingen;
  - b. bij de prestatie indicatoren in de begroting 2020 vergelijkende cijfers van voorgaande jaren op te nemen;
5. De raad geeft de opdracht aan de GGD om in 2018 in samenspraak met deelnemers de risico's kritisch te bekijken en te komen tot een reële vulling van de risicoparagraaf. Hierbij moet worden bepaald hoe om te gaan met de omvang van de risico's, het benodigde weerstandsvermogen en de gewenste weerstandsratio, ook in relatie tot de Nota Verbonden partijen waarin is opgenomen dat de deelnemers garant staan voor het weerstandsvermogen indien risico's zich voordoen.
6. De raad verzoekt de GGD om een meerjarenoverzicht van de deelnemersbijdragen beschikbaar te stellen.
7. De raad gaat er vanuit dat de GGD uiterlijk in het derde kwartaal van 2018 een huisvestingvisie presenteert, waarin een duidelijke onderbouwing is opgenomen van de voeding en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve huisvesting.
8. De raad stemt in met de 1^e en 2^e begrotingswijziging 2018.

Gemeenschappelijke regeling: Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	
1	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>Alle stukken zijn tijdig ingediend. De deelnemers hebben tot en met 15 juni 2018 de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.</p>
2	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV</p> <p>Niet volledig. In de begroting 2019 (en ook in de jaarrekening 2017) ontbreekt een overzicht van incidentele baten en lasten. Dit is volgens het BBV wel verplicht (zie artikel 19, 23 en 28 van het BBV).</p>
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p><u>Invoering MWB-norm</u> Een belangrijke wijziging is dat de MWB-norm vanaf 2019 wordt ingevoerd, een en ander overeenkomstig het besluit van het AB van 15 december 2017. Het uitgangspunt voor die norm is een bestuurlijk vastgesteld, gemeenschappelijk kwaliteits- en ambitieniveau voor Midden- en West-Brabant, dit in combinatie met een nieuwe, hierop gebaseerde financieringsopzet. De norm kent twee grondslagen, het Inrichtingenbestand 2.0 (bedrijven die volgens de wet door een omgevingsdienst moeten worden uitgevoerd, de zogenaamde categorieën B2 t/m D1) en de niet-inrichting gebonden taken asbest, bodem en ketentoezicht. De bijdrage die wordt berekend op basis van de MWB-norm wordt verplicht. Gemeenten die onder dit niveau zitten moeten hun bijdrage over een periode van 4 jaar verhogen, gemeenten – zoals Moerdijk – die boven dit niveau zitten kunnen hun bijdrage met maximaal 25% verminderen. De OMWB heeft toegezegd de uitvoering van de MWB-norm vanaf 2019 te monitoren en te evalueren.</p> <p><u>Opvolgen richtlijnen</u> Van de beleidsmatige richtlijnen zijn er 4 overgenomen, 1 gedeeltelijk en 2 niet. In de kaderbrief 2019 is opgenomen dat de deelnemersbijdrage leidend is en niet, zoals in de richtlijn opgenomen, het vastgestelde uitvoeringsprogramma. De OMWB geeft aan dat de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet (naar verwachting 2021) vanaf 2020 nog niet in beeld kunnen worden gebracht omdat niet kan worden vooruitgelopen op wetgeving die nog moet worden ingevoerd. De kosten voor werkvoorbereiding en – begeleiding (10 %). Hiervan wordt gesteld dat de gevraagde analyse in de eerste helft van 2018 wordt gemaakt. De effecten worden meegenomen in de werkprogramma's 2019.</p>
4	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p><u>Opvolgen richtlijnen</u> Alle financiële richtlijnen zijn opgevolgd. Voor de beleidsinhoudelijke richtlijnen geldt dat vier richtlijnen zijn overgenomen, twee niet en een gedeeltelijk.</p> <p><u>Deelnemersbijdragen gebaseerd op de MWB-norm</u> In het overzicht deelnemersbijdragen in de begroting (blz.50) is weergegeven wat de bijdrage per deelnemer wordt op basis van de MWB-norm. Uit dit overzicht is echter onvoldoende af te lezen wat de precieze effecten per deelnemer zijn. Gewenste aanvullende informatie was niet tijdig beschikbaar, om in het gemeentelijke besluitvormingsproces de keuze mee te nemen tot vermindering van de bijdrage met 25%, ingeval er sprake is van een lagere bijdrage. Hierover is in de zienswijze een opmerking opgenomen.</p> <p><u>SBK-bijdragen vervallen</u> Door de overeenkomst met de RMD over de SBK-bijdragen vervalt er een totaalbedrag aan inkomsten van € 735.000 in de OMWB-begroting. Dit wordt binnen de begroting opgevangen door interne bezuinigingen en ombuigingen, zodat een (extra) verhoging van de tarieven niet nodig is</p>

5 Financieel overzicht

Voorlopige jaarrekening 2017

De voorlopige jaarrekening 2017 van de OMWB laat een positief resultaat zien van € 4,9 miljoen. Een voorstel tot resultaat bestemming aan het AB ontbreekt.

Begroting 2019

De bijdrage voor de gemeente Roosendaal bedraagt op basis van de begroting 2019 van de OMWB € 988.893. De bijdrage past binnen de raming die voor het jaar 2019 in de begroting 2018 is opgenomen.

De ontwerpbegroting 2018 is, evenals het meerjarenperspectief, in financiële zin sluitend.

In de ontwerpbegroting 2019 is rekening gehouden met een loon- en een prijsstijging van 1,6%.

Beide percentages zijn gebaseerd op de zogenoemde landelijke septembercircularis 2017.

De tarieven voor 2019 blijven ten opzichte van 2018 ongewijzigd, met dien verstande dat het tarief voor 2018 is verhoogd met het loon- en prijspeil voor 2019.

Wanneer de overeenkomst met de RMD gemeenten in 2018 daadwerkelijk tot stand komt dan mist de OMWB vanaf 2019 in de begroting de inkomsten met betrekking tot de SBK bijdrage. In totaal gaat het om een bedrag in 2019 van € 735.000. Door interne bezuinigingen en ombuigingen wordt dit bedrag in de ontwerpbegroting 2019 opgevangen.

	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totale bijdrage deelnemers	29.685.527	29.527.508	29.527.508	29.527.508	29.527.508
Bijdrage Roosendaal	925.454	988.893	988.893	988.893	988.893

6 Overige aandachtspunten

De zienswijze is regionaal voorbereid. De financiële punten zijn gebaseerd op het advies van het P&C-panel (met deelname vanuit de provincie, gemeente Tilburg en 3 Westbrabantse gemeenten). De beleidsmatige punten zijn aangedragen door een werkgroep waarin 7 Westbrabantse gemeenten zijn vertegenwoordigd.

7 De zienswijze

De volgende zienswijze op de ontwerp-begroting 2019 van de OMWB naar voren te brengen:

1. De informatie in de ontwerp-begroting m.b.t. de gewijzigde deelnemersbijdragen op basis van de MWB-norm, was niet voldoende om de effecten per deelnemer goed te kunnen beoordelen; ook een aanvullende specifieke toelichting per deelnemer was niet tijdig beschikbaar, gelet ook op de keuze die men uiterlijk 15 juni 2018 kan aangeven om de bijdrage wel of niet met 25% te verminderen met ingang van 2019 (ingeval er sprake is van een verlaging van de bijdrage). De gemeenteraad verzoekt de reactietermijn te verlengen tot 15 oktober 2018;
2. De gemeenteraad verzoekt om in het vervolg in zowel jaarrekening als begroting een volledig overzicht op te nemen van de incidentele baten en lasten, zodat een structureel exploitatieresultaat kan worden bepaald;
3. Op grond van de 'West-Brabantse' nota Verbonden Partijen is een verbonden partij verplicht bij aanvang van de nieuwe raadsperiode een meerjarenbeleidsplan op te stellen, dat samen met de jaarrekening de basis vormt om de resultaten van de omgevingsdienst over een periode van vier jaar te evalueren en stil te staan bij de doelstelling, nut en noodzaak van de samenwerking (spelregel 6). De gemeenteraad vraagt de omgevingsdienst uiterlijk begin 2019 deze evaluatie op te stellen en tevens de gevolgen van de gewijzigde bestuurlijke samenstelling en mogelijk gewijzigde prioriteiten in beeld te brengen.
4. Het eerste uitgangspunt voor een goede borging van de VTH-taken (eerste bullet op pag. 15) gaat over het verdienen van vertrouwen (high trust). De gemeenteraad verzoekt de OMWB dit uitgangspunt uit te breiden met het principe van high penalty. High penalty is een direct gevolg wanneer bedrijven het door de overheid gegeven vertrouwen schenden.

	<p>5. De gemeenteraad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.</p>
--	---

	Gemeenschappelijke regeling: Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB)
1	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>Ja.</p> <p>De Kadernota 2019 is op 26 januari 2018 vastgesteld door het Algemeen Bestuur en direct daarna naar de deelnemers gestuurd.</p> <p>De Begroting 2019 en de Jaarstukken 2017 zijn vastgesteld in het Algemeen Bestuur op 20 april 2018. Voorafgaand zijn de conceptdocumenten vóór de gestelde termijn van 15 april aan de deelnemers toegestuurd.</p>
2	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV</p> <p>De jaarstukken en begroting voldoen aan de indeling zoals voorgeschreven in het BBV. De begroting is onderverdeeld in vijf programma's en de overhead is apart inzichtelijk gemaakt. Ook zijn de verplichte paragrafen opgenomen.</p> <p>De paragraaf 'weerstandsvormogen en risicobeheersing' is vooral beschrijvend van aard. De kwantitatieve inschatting van de risico's ontbreekt. In de zienswijze bij de begroting 2018 van de BWB is deze opmerking al eerder gemaakt. Ten opzichte van vorig jaar is er weinig progressie geboekt op dit punt.</p> <p>In de begroting van de BWB wordt onderkend dat de paragraaf 'weerstandsvormogen en risicobeheersing' aanscherping nodig heeft; toegezegd wordt dat bij de eerste bestuursrapportage 2018 het risicoprofiel ook in financiële zin wordt uitgewerkt.</p>
3	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De belangrijkste ontwikkelingen en aandachtspunten zijn benoemd. Dat zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de overgang van de WOZ van m³ naar m² gebruiksoppervlakte. Uiterlijk per 1 januari 2022 heeft de Waarderingskamer verplicht dat woningen getaxeerd worden op basis van gebruiksoppervlakte. - nieuwe kansen om data met elkaar te verbinden, te analyseren en informatie te destilleren. De digitalisering maakt het mogelijk data en systemen van andere partijen met die van de BWB te verbinden. Genoemd worden het Kadaster, de Kamer van Koophandel, UWV, etc. - vervangen van de IT-architectuur van de BWB (eind 2020 gereed) - evaluatie informatie-gestuurd werken in 2019. Op basis van verschillende interne en externe informatiebronnen wordt bepaald welke stappen nodig zijn om een vordering te innen. - In 2015 is de kostendelersnorm voor bijstandsgerechtigden voor meerpersoons-huishoudens ingevoerd. Vanaf 2018 heeft de kostendelersnorm effect op de kwijtschelding. In 2019 wordt het effect van deze wijziging in beeld gebracht en geëvalueerd.
4	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>De percentages voor indexering van loon- en prijscompensatie zijn gebaseerd op de meest recente cijfers van het CPB.</p> <p>Voor het jaar 2019 wordt rekening gehouden met een nominale loonontwikkeling van 2,7 procent. Bij de samenstelling van de begroting 2018 was rekening gehouden met een looncompensatie van 1 procent. In werkelijkheid zijn de lonen in 2018 met 2,6 procent gestegen. Dit heeft een structurele</p>

doorwerking van € 50.000 naar 2019. Verder zijn de extra kosten van het gebruik van DigiD en MijnOverheid aan de meerjarenbegroting toegevoegd. Deze kosten bedragen structureel € 95.000.

Er wordt gerekend met een prijscompensatie van 1,4 procent.

Conform de nota verbonden partijen beschikt de BWB niet over reserves.

Voor het project ‘Taxeren naar gebruiksoppervlakte’ is nog geen budget in de begroting opgenomen. Het op te stellen plan van aanpak moet hierover duidelijkheid verschaffen.

5 Financieel overzicht

Jaarrekening 2017

De jaarrekening 2017 sluit met een positief resultaat van € 146.000. Conform het gestelde in de Gemeenschappelijke regeling BWB wordt het positieve rekening resultaat verrekend met de deelnemers.

Begroting 2019.

In dit financieel overzicht treft u naast een beknopt overzicht van de exploitatie van de BWB ook de specifieke bijdrage van de gemeente Roosendaal aan.

	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totale bijdrage deelnemers	11.550.000	11.980.000	11.980.000	11.980.000	11.980.000
Bijdrage Roosendaal inclusief BTW	1.288.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000	1.330.000

6 Overige aandachtspunten

Voor de uitvoering van het project ‘taxeren naar gebruiksoppervlakte’ wordt in de eerste helft van 2018 een plan van aanpak gemaakt. In dit plan van aanpak zal een raming van de kosten worden opgenomen. Gelet op de onzekerheid omtrent de omvang van de kosten is hiervoor nog geen budget in de begroting opgenomen maar is deze post op pro memorie geraamd. De exact benodigde budgetten hangen namelijk samen met de mate waarin de BAG bij de deelnemers zelf voldoende op orde is om het project gestroomlijnd te laten verlopen. Bij paragraaf 3.2 van de begroting geeft de BWB aan dat de verwachting is dat in de periode 2018 tot en met 2021 per jaar een bedrag van tussen de € 200.000 en € 500.000 nodig is.

De begroting van de BWB geeft een prognose van de bijdrage die de deelnemers betalen. Bij de jaarrekening vindt nacalculatie plaats op basis van werkelijke aantallen en werkelijke tarieven.

7 De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten wordt aan de raad voorgesteld in te stemmen met de Ontwerp Programmabegroting 2019 en de volgende zienswijze in te dienen:

4. het bestuur van de BWB stelt vóór 1 augustus 2018 een met de deelnemers zorgvuldig afgestemd plan van aanpak ‘taxeren naar gebruiksoppervlakte’ op, waarin de kosten en planning duidelijk inzichtelijk zijn;
5. de raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting 2019 vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

Gemeenschappelijke regeling: Regionaal Bureau Leerplicht West-Brabant (RBL)	
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Kaderbrief 2019 is gedateerd 1 februari 2018. Deze kaderbrief voldoet daarmee aan de gestelde eisen. • Zowel de jaarstukken 2017 als de begroting 2019 zijn aan de colleges en de gemeenteraden aangeboden d.m.v. brieven. De stukken zijn op 13 april ontvangen en daarmee tijdig ingediend. De jaarstukken 2017 en de ontwerpbegroting 2019 worden in het bestuurlijk overleg van 1 augustus 2018 vastgesteld.
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>De begroting voldoet aan de gewijzigde BBV-voorschriften. Het RBL wordt gevraagd het volgende jaar extra aandacht te besteden aan de beleidsindicatoren.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>In de begroting 2019 is in hoofdstuk 2 (Programmaplan) een afzonderlijk onderdeel “Beleid en Speerpunten 2019” opgenomen. Hierin benoemt het RBL de zeven belangrijkste speerpunten voor het jaar 2019:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regionaal uitvoeringsprogramma VSV “Iedereen op zijn plek in West-Brabant” 2017-2020 2. Sluitend regionaal vangnet voor jongeren in een kwetsbare positie 3. Aanpak oud-voortijdig schoolverlaters 4. Aansluiting VO en MBO 5. Thuiszitters 6. Schakelrol voor het RBL West-Brabant in de ketenaanpak 7. Formatie Leerplicht & Trajectbegeleiding RBL West-Brabant
4.	<p>Financiële aandachtspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarrekening 2017 <p>De jaarrekening 2017 sluit met een positief saldo van € 21.266. Dit resultaat over 2017 wordt aan de deelnemende gemeenten terugbetaald. Het positief resultaat is te verklaren door zowel hogere baten (€ 118.693) als hogere lasten (€ 97.426) dan begroot.</p> <p>De hogere baten worden onder andere veroorzaakt door de bijdragen van de gemeenten Etten-Leur, Rucphen en Zundert voor afgenomen diensten m.b.t. de begeleiding van jongeren op het MBO en de kwalificatieplicht van jongeren van 16 tot 23 jaar.</p> <p>Het nadelige verschil aan de lastenzijde wordt onder andere verklaard door een overschrijding op de personele kosten. Extra personele inzet was noodzakelijk voor de uitvoer van begeleiding van jongeren op het MBO en de kwalificatieplicht voor de gemeenten Etten-Leur, Zundert en Rucphen.</p> <p>Met betrekking tot de jaarrekening 2017 vragen de deelnemende gemeenten het RBL om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een schema op te nemen met een specificatie van de terugbetaling per gemeente. - het incidenteel voordeel 2017 zichtbaar te maken. - het risico op de loonkosten prijspeil 1-1-2018 concreet te benoemen. - concreet te benoemen dat de huidige formatie achterloopt bij het wettelijke takenpakket van het RBL. De landelijke richtlijn Ingrado-norm bevestigt dit. Er is extra ingezet op trajectbegeleiding, toezicht en administratieve taken. Hieraan zal in het komend jaar aandacht besteed worden. - € 21.000 inzake hernieuwde DVO huisvesting te dekken uit reguliere middelen.

- **Begroting 2019**

Uit de begroting 2019 blijkt dat de bijdrage van de gezamenlijke gemeenten in 2019 stijgt met € 128.252. Dit is een stijging van 9,2%. Op basis van de jaarstukken 2017 is € 86.581 het gevolg van een uitbreiding van het takenpakket bij Baarle-Nassau, Etten-Leur, Rucphen en Zundert. Gecorrigeerd voor deze uitbreiding stijgen de kosten met 2,9%. De stijging wordt verklaard door de loonkosten conform de nieuwe CAO per 1-1-2018, een indexatie van 1% en een uitbreiding van de formatie met 1 fte voor uitvoering niveau 2A.

5. Financieel overzicht

RBL	Begroting 2017	Resultaat 2017	Begroting 2018	Ontwerp-begroting 2019
Totaal GR	1.330.687	21.266	1.393.730	1.521.982
Bijdrage gemeente Roosendaal	39.193		40.809	41.774

Het jaarrekeningresultaat over 2017 bedraagt € 21.266. Dit resultaat wordt teruggestort naar de deelnemende gemeenten. De daadwerkelijke bijdrage van de gemeente Roosendaal over 2017 komt overeen met de begrote bijdrage (€ 39.193).

6. Overige aandachtspunten

N.v.t.

7. De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt **geen** formele zienswijze ingediend. Wel vraagt de gemeente Roosendaal bij het RBL aandacht voor de onderstaande punten:

- M.b.t. de Jaarrekening:
  - a. het bedrag van € 21.000 in verband met de hernieuwde DVO huisvesting kan worden gedekt uit reguliere middelen.
  - b. in de jaarrekening 2018 wordt een schema opgenomen met daarin een specificatie van eventuele terugbetaling/bijbetaling aan/van de deelnemers.
  - c. in de jaarrekening 2018 worden de incidentele baten en lasten zichtbaar gemaakt.
  - d. in de jaarrekening 2018 wordt het risico "loonkosten prijspeil 1-1-2018" benoemd.
  - e. in de jaarrekening 2018 wordt het risico "achterlopen huidige formatie t.o.v. het wettelijke takenpakket van het RBL" concreet benoemd.
- De raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

Gemeenschappelijke regeling: ICT West-Brabant West (ICT WBW)

1. Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?

Ja, de begroting 2019 en de jaarrekening 2017 zijn ingediend op 12 april 2018.

2. Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?

Ja.

3. Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.

De invoering van de nieuwe gezamenlijke infrastructuur, op basis van de vastgestelde visie op outsourcing, zal in 2019 gestart worden. De aanbesteding wordt in 2018 afgerond. Naar verwachting zal het overzetten van alle vijf de gemeenten ongeveer 2 jaar duren.

Naast de nieuwe infrastructuur zal volgens afspraak, zoals die in de GR staat, een evaluatie gemaakt worden van de gemeenschappelijke regeling op zowel de effectiviteit als de samenwerking in zijn geheel.

4. Financiële aandachtspunten

De begroting 2019 is opgesteld op basis van dezelfde uitgangspunten als de begroting 2018. In de ramingen voor 2019-2022 is een indexering toegepast. De kosten voor 2019 zijn ten opzichte van 2018 verhoogd met 1,6% (op basis van de meicirculaire gemeentefonds 2017) in verband met structurele kostenstijgingen.

De loonkosten zijn verhoogd met 1%, hoewel er op dit moment nog geen nieuwe CAO voor 2019 en verder is overeengekomen. De verwachting is dat een hogere pensioenpremie in ieder geval gecompenseerd zal worden. Als de definitieve CAO-afspraken een bijstelling van de ramingen betekenen, zal dit via een begrotingswijziging worden voorgelegd.

5. Financieel overzicht

ICT WBW	Begroting 2017	Resultaat 2017	Begroting 2018	Ontwerp-begroting 2019
Totaal GR	4.310.041	543.065	4.952.872	4.992.899
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.406.299		1.269.869	1.308.919

Het jaarrekeningresultaat over 2017 bedraagt € 543.065 positief.

6. Overige aandachtspunten

N.v.t.

7. De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt geen formele zienswijze ingediend.

Gemeenschappelijke regeling: WVS	
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>De stukken zijn tijdig ontvangen: Kaderbrief is ontvangen op 17 januari 2018.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaderbrief is ontvangen op 17 januari 2018. • Ontwerpbegroting 2019 en jaarrekening 2017 zijn ontvangen op 13 april 2018.
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>Ja.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De huidige werkwijze en opdracht hebben als basis gediend voor de voorliggende begroting. Conform afspraak heeft de WVS niet vooruit gelopen op besluitvorming over de herstructurering. Hierdoor is de begroting niet geheel reëel met de mogelijke situatie die in 2019 aan de orde kan zijn. De voorliggende begroting is voornamelijk going concern. Ondanks dat de WVS niet op besluitvorming rondom de herstructurering vooruit mag lopen ontbreekt er een eigen visie en ambitie van de WVS over de herstructurering en ketensamenwerking, waarin duidelijk wordt dat de WVS zelf het voortouw pakt in deze ontwikkeling.</p> <p>Het collegebesluit over de ombouw van de Product Markt Combinaties (PMC's) is niet meegenomen in de begroting en doorvertaald in de exploitatie. Er is hierdoor onvoldoende zicht op de afbouw van de overhead als gevolg van de afbouw/ombouw van de diverse PMC's. Ook de opgenomen meerjarenraming geeft hierdoor geen reëel beeld en kan in deze vorm dus gezien worden als een pro forma begroting.</p> <p>Feit is dat er sprake blijft van een aantal onzekere factoren waardoor de begroting altijd een bepaalde onzekerheid in zich heeft, zoals de omvang van de rijksbijdrage, de omvang van de Lage Inkomens Voorziening (LIV) en nog een aantal te nemen besluiten met betrekking tot de herstructurering. Wij verwachten dat in een komende begroting (swijziging) wel aandacht wordt besteed aan de doorvertaling van het collegebesluit over de ombouw van de PMC's.</p> <p>Het Werkplein HvWB, de ISD en de WVS-groep werken vanuit de vraag van de werkgever aan het versterken van vaardigheden op het gebied van werk. Om aan de vraag van de werkgever te kunnen voldoen is een leerwerktraject bij WVS één van de in te zetten instrumenten voor het Werkplein en de ISD. Het niet halen van de afgesproken taakstelling voor 2017 door het Werkplein en de ISD van het aantal af te nemen leerwerktrajecten vinden wij een punt van zorg. Indien de taakstelling in 2018 evenals in 2017 achterblijft, kan dit een reden zijn om de taakstelling bij te stellen. Indien dit het geval is, verwachten wij van de WVS, dat zij hier pro-actief in handelen en in gezamenlijkheid met het Werkplein en de ISD met voorstellen komen tot bijsturing. Het gezamenlijke ketenresultaat moet hierbij voorop staan.</p>
4.	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>Hoofdpunten (ontleend aan de kadernota Verbonden partijen West-Brabant):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse indexering van loon- en prijsontwikkeling <ul style="list-style-type: none"> - Loonkosten 3% - Overige bedrijfskosten 1,6% - Bedrijfsopbrengsten 2,5% • Wordt voldoende invulling gegeven aan een eventuele opdracht tot algemene ombuiging en bezuinigingen van een bepaalde omvang?

Dit is niet opgenomen in de begroting want dit is onderdeel van de herstructureringsopgave. Er is echter wel een collegebesluit genomen over de ombouw/afbouw van de verschillende PMC's van de WVS. Een doorrekening van deze ombouw/afbouw van de PMC's is niet in de voorliggende begroting opgenomen. Hierdoor is derhalve ook niet terug te vinden welke invloed de ombouw/afbouw van de PMC's heeft op de bedrijfsvoering van de WVS. De WVS hanteert een terughoudend investeringsbeleid.

- **Algemene en bestemmingsreserve**

De WVS heeft een algemene (risico) reserve gevormd uit rekeningresultaten tot en met 2017 tot een bedrag van € 1.730.000 (inclusief resultaat 2017).

- **Risico's en de beheersing ervan**

De risico's zijn benoemd in de begroting. De beheersmaatregelen zijn niet beschreven in de begroting. Hierdoor is het voor de gemeente lastig grip te krijgen en te anticiperen op basis van de risicoanalyse. Het weerstandsvermogen zit bij de gemeenten, dus een specificatie van de actuele risico's en hoe de WVS hiermee omgaat is van belang. Indien bepaalde risico's zich voordoen en significante afwijkingen veroorzaken moet de WVS in overleg met de gemeenten de beheersmaatregelen inzetten.

- **Overige opmerkingen**

Voor de WVS-begroting zijn er drie zaken die de begroting wezenlijk kunnen beïnvloeden. Dit zijn de meicirculaire rond Participatiebudget met daarin de rijksbijdrage SW, de LIV en de uitkomsten van de bestuursopdracht herstructurering. Wanneer er ontwikkelingen zijn met grote financiële gevolgen is er aanleiding om een begrotingswijziging op te stellen, dan wel een herziene begroting voor te leggen.

5. Financieel overzicht

WVS	Begroting 2017	Resultaat 2017	Herziene Begroting 2018	Concept-begroting 2019
Totaal GR	4.786.000	-271.000	6.427.000	8.569.000
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.322.000		1.799.152	2.394.279

De jaarrekening 2017 van de WVS sluit met een negatief resultaat van € 271.000. Dit negatieve resultaat zal gedekt worden uit de algemene reserve.

De bijdrage van de gemeente Roosendaal bedroeg in 2017 € 1,3 miljoen.

6. Overige aandachtspunten

N.v.t.

7. De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt de volgende zienswijze voorgesteld:

1. In het geval dat de meicirculaire tot grote financiële afwijkingen leidt dan wordt de WVS gevraagd een herziene begroting aan de gemeenten voor te leggen. In deze herziene begroting wordt in ieder geval de actuele situatie verwerkt van de:
  - a. Rijksbijdrage
  - b. Lage Inkomens Vergoeding
  - c. Eventuele bijstelling van het aantal af te nemen leerwerktrajecten, indien het aantal aanmeldingen in 2018 hier aanleiding toe geeft. Dit wordt afgestemd met het

Werkplein en de ISD.

- d. (Meerjarige) gevolgen van het collegebesluit over de ombouw/afbouw van de diverse PMC's, inclusief het effect hiervan op de bedrijfsvoering
2. Indien de WVS een herziene begroting voorlegt dan vragen wij daarin ook aandacht te besteden aan de eigen visie en ambitie van de WVS rondom de herstructurering en ketensamenwerking.
  3. Indien de WVS een herziene begroting voorlegt dan vragen wij daarin de risico's en beheersmaatregelen duidelijk te beschrijven en te kwantificeren, zodat gemeenten hierop kunnen anticiperen.
  4. Tenslotte: de raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

	Gemeenschappelijke regeling: Regio West-Brabant (RWB), inclusief NV Rewin
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>De ontwerpbegroting 2019 en de gecontroleerde jaarstukken 2017 zijn op 13 april 2018 ontvangen en daarmee tijdig ingediend.</p>
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>De begroting 2019 van de Regio West-Brabant voldoet aan de nieuwe BBV richtlijnen.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>Conform besluitvorming in het Algemeen Bestuur is de begroting ingedeeld in vier pijlers. De begroting is inzichtelijk en goed leesbaar.</p> <p>De begroting 2019 en het meerjarenperspectief zijn sluitend. De begroting bevat geen nieuw beleid en is dus 'beleidsarm' omdat de RWB in het traject van de doorontwikkeling zit. In het najaar 2018 volgt een verdere uitwerking van de economische ambitie. Op dit moment zijn andere taken (collectief en facultatief) niet opgenomen in de begroting. Na besluitvorming over deze taken en ambities zijn ook de financiële consequenties daarvan inzichtelijk.</p> <p>In de ontwerpbegroting wordt niet helemaal helder in hoeverre het onderwerp Duurzaamheid als onderdeel van de vier genoemde pijlers verder wordt uitgewerkt ten opzichte van hetgeen er nu staat vermeld bij de programma's Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte. Wij gaan ervan uit dat hierover dit najaar meer duidelijkheid zal worden gegeven.</p> <p>De tijdelijke bijdrage voor NV Rewin die in 2017 en 2018 was toegekend, is voortgezet in de begroting 2019. Het productplan van NV Rewin is beleidsarm; het productplan is opgesteld in een periode dat door de Economic Board West-Brabant gewerkt wordt aan een breed gedragen economische ambitie voor de regio. De uitkomsten hiervan zullen kaderstellend zijn voor de economische programma's die Rewin uitvoert. Na besluitvorming over nieuwe inzichten en ambities zijn ook de financiële consequenties inzichtelijk.</p>
4.	<p>Financiële aandachtspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarrekening 2017 <p>De jaarrekening van 2017 sluit met een positief resultaat van € 615.000. Dit resultaat is incidenteel van aard. De RWB stelt voor om het resultaat als volgt te bestemmen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestemmingsreserve PuMa's: € 260.000 - Aanbesteding / implementatie van het arbeidsmarktplatform: € 60.000 - Bestemmingsreserve Routebureau: € 22.000 - Bestemmingsreserve salariskosten KCV: -/- € 10.000 - Doorontwikkeling RWB-programmabureau: € 75.000 - Restant O&O-fonds uitkeren aan gemeenten: € 208.000 <p>Er kan worden ingestemd met deze resultaatbestemmingsvoorstellen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begroting 2019 <p>De ontwerpbegroting 2019 is uitgewerkt binnen de vastgestelde kaders. Er is voldaan aan de financiële richtlijnen.</p> <p>NV Rewin hanteert voor de ontwikkeling van salariskosten in 2019 hetzelfde indexcijfer als de RWB.</p>

5. Financieel overzicht

RWB	Begroting 2017	Resultaat 2017	Begroting 2018	Ontwerp-begroting 2019
Totaal GR	17.988.000	615.000	19.485.000	20.651.000
Bijdrage gemeente Roosendaal	1.488.267		1.562.637	1.903.735

De bijdrage van de gemeente kan gesplitst worden in apparaatskosten en programmakosten. Voor 2019 ziet deze splitsing er als volgt uit:

Apparaatskosten	293.200
O&O-fonds	50.156
Economie	35.291
KCV	1.283.000
Mobiliteitscentrum	23.505
Applicatie Nétive	12.192
Bijdrage NV Rewin	206.391
Totale bijdrage Roosendaal	1.903.735

6. Overige aandachtspunten

Op grond van het BBV kan een gemeenschappelijke regeling ervoor kiezen om te werken met beleidsindicatoren. Wij stellen voor om na de doorontwikkeling samen met de RWB en de deelnemende gemeenten prestatie-indicatoren te ontwikkelen.

7. De zienswijze

Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt de volgende zienswijze op de begroting 2019 van de RWB voorgesteld:

1. De mogelijk structurele financiële consequenties als gevolg van de doorontwikkeling voor de Regio West-Brabant inzichtelijk te maken bij de aangekondigde begrotingswijziging. Deze wijziging volgt zodra meer zicht bestaat op de financiële gevolgen van de doorontwikkeling.
2. De (financiële) gevolgen voor NV Rewin inzichtelijk te maken nadat duidelijk is wat de nieuwe inzichten en ambities zijn.
3. Voor te stellen na de doorontwikkeling samen met de deelnemers prestatie-indicatoren te ontwikkelen.

Gemeenschappelijke regeling: Werkplein Hart van West-Brabant	
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaderbrief 2019: De Kaderbrief is op 5 februari 2018 ontvangen • Ontwerpbegroting 2019: De ontwerpbegroting 2019 is op 18 april 2018 ontvangen. • Jaarrekening 2017: De jaarrekening 2017 is op 18 april 2018 ontvangen. <p>Voor begroting en jaarrekening geldt overigens dat conceptversies ter bespreking wel beschikbaar waren voor 15 april.</p>
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>In de begroting 2019 van het Werkplein zijn geen financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Op dit punt voldoet de begroting niet aan het BBV. In de paragraaf zijn wel de risico's en beheersmaatregelen benoemd, maar de verplichte financiële kengetallen zijn niet terug te vinden in de begroting.</p> <p>In de begroting 2019 heeft het Werkplein wel de verplichte beleidsindicatoren opgenomen en een meerjaren balans 2019 – 2022 gepresenteerd. Ook de indeling in taakvelden (waarbij de overheadkosten zijn opgenomen bij het taakveld waar deze aan toe te rekenen zijn) is in de bijlagen terug te vinden.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoals in de begroting 2019 aangegeven groeit de doelgroep C en nemen de doelgroepen A en B af. Het Werkplein geeft in de begroting aan gedurende 2018 te zullen onderzoeken in hoeverre meer ingezet kan worden op doelgroep C. Gezien de forse toename van doelgroep C vinden wij het belangrijk dat hiermee voortvarend aan de slag wordt gegaan en dat de resultaten van dit onderzoek én een voorstel voor extra inzetmaatregelen beschikbaar zijn vóórdat het Werkplan 2019 tussen gemeenten en Werkplein wordt vastgesteld. • Het Werkplein HvWB en de WVS-groep werken vanuit de vraag van de werkgever aan het versterken van vaardigheden op het gebied van werk. Om aan de vraag van de werkgever te kunnen voldoen is een leerwerktraject bij WVS één van de in te zetten instrumenten. Het niet halen van de afgesproken taakstelling door het Werkplein van het aantal af te nemen leerwerktrajecten vinden wij een punt van zorg. Indien de taakstelling in 2018, evenals in 2017, achterblijft, kan dit een reden zijn om de taakstelling bij te stellen. Indien dit het geval is, verwachten wij van het Werkplein én de WVS dat zij hier pro-actief in handelen en in gezamenlijkheid met voorstellen komen tot bijsturing. Het gezamenlijke ketenresultaat moet hierbij voorop staan. • De begroting Werkplein HvWB 2019 is opgesteld op basis van de Kaderbrief 2019, waarin een bestandsdaling wordt voorzien van 2,4%. Op dit moment is de ambitie van het Werkplein een daling van 3%. Het Werkplein en de gemeenten stellen gezamenlijk een ambitie vast in het Werkplan 2019. Dit Werkplan komt eind 2018 tot stand op basis van de dan bekende verwachtingen en trends. Dit betekent dat er een andere ambitie in het Werkplan 2019 kan worden vastgesteld dan nu in de begroting is opgenomen.
4.	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>Hoofdpunten (ontleend aan de kadernota Verbonden partijen West-Brabant):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijkse indexering van loon- en prijsontwikkeling Het Werkplein houdt voor de prijsontwikkeling rekening met een indexering van +1,6% per

jaar. Dit is conform de richtlijnen.

Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de laatst vastgestelde CAO. Deze loopt tot 1-1-2019. De ramingen voor 2019 en verder worden aangepast op basis van werkelijk toe te kennen periodieken en, indien bekend, meerjarige werkgeverslasten.

- **Wordt voldoende invulling gegeven aan een eventuele opdracht tot algemene ombuiging en bezuinigingen van een bepaalde omvang?**

Bij de vorming van het Werkplein is afgesproken dat er op de formatie / bedrijfsvoering een taakstelling van 15% in vier jaar tijd zou worden doorgevoerd. Vanwege het stijgende klantenbestand en de benodigde investeringen op ICT-gebied was deze taakstelling echter niet meer realistisch. Om de taakstelling echter wel in beeld te houden, verwachten wij dat het Werkplein de taakstelling vermeldt in de begroting. Op het moment dat het klantenbestand weer op het niveau is van 2015 wordt de taakstelling weer actueel.

Momenteel is het klantenbestand weer dalende. Dat betekent dat de formatie, via de rekenregel, in 2019 weer verder kan dalen t.o.v. 2018 met 2,19 fte. Ten opzichte van het basisjaar 2015 is er nog wel sprake van een hoger aantal fte, namelijk 1,69 fte.

In 2018 worden efficiencymaatregelen getroffen op het gebied van digitalisering, die ervoor moeten zorgen dat de formatie de komende vier jaar, vanaf 2017, met 8 formatieplaatsen vermindert. Voor 2019 betekent dit een vermindering van 2 fte.

- **Algemene en bestemmingsreserve**

Het Werkplein beschikt niet over reserves.

- **Risico's en de beheersing ervan**

In hoofdstuk 7 van de begroting is een paragraaf opgenomen over het weerstandsvermogen en risicobeheer. In deze paragraaf is een tabel te vinden waarin risico's en beheersing ervan worden belicht. Belangrijke risico's zijn:

- Hogere kosten als gevolg van een hoger ziekteverzuim dan geraamd;
- Een boete of naamschade als gevolg van een datalek;
- Hogere (programma- en uitvoerings)kosten als gevolg van sneller oplopende klantenaantallen dan geraamd.

5. Financieel overzicht

Werkplein HvWB	Begroting 2017 (gewijzigd)	Resultaat 2017	Begroting 2018	Concept-begroting 2019
Totaal GR	81.471.330	605.149	82.096.846	80.925.061
Bijdrage gemeente Roosendaal	37.067.454		37.340.822	36.941.942

In de bijdrage van de gemeente Roosendaal is de bijdrage ten behoeve van de uitkeringslasten van het Werkplein opgenomen. Deze uitgaven zijn niet gesaldeerd met de ontvangsten van het BUIG-budget vanuit het rijk.

De jaarrekening 2017 van het Werkplein sluit met een positief resultaat van € 605.149. Dit betreft het voordeel op de bedrijfsvoeringskosten. Daarvan wordt voorgesteld, op basis van een reeds door het bestuur vastgesteld voorstel, om een bedrag van € 203.000 te bestemmen voor het project DIV en het restant ad € 402.149 terug te betalen aan de gemeenten.

6. Overige aandachtspunten

	<ul style="list-style-type: none"> • Tot en met 2018 worden de salariskosten aan de gemeenten doorbelast op basis van de door de gemeenten ingebrachte formatie. Voor 2019 en verder is de verdeelsleutel voor uitvoeringskosten conform de Gemeenschappelijke regeling toegepast. Deze verdeelsleutel is een gewogen gemiddelde van het aandeel van de WWB-klienten in het totaal klantenbestand van de zes gemeenten (85%) en het aandeel van de inwoners in het totale aantal inwoners van de zes gemeenten (15%). Afsproken was dat de gemeenten de verdeelsleutel voor de begroting 2019 zouden evalueren. Op dit moment is de evaluatie nog niet afgerond. Mocht de evaluatie tot een aanpassing in de verdeelsleutel leiden, dan kan dit betekenen dat de bijdrage van de gemeente wijzigt. • In de financiële richtlijnen die door de deelnemende gemeenten zijn meegegeven aan het Werkplein is opgenomen dat in de begroting in ieder programma meerjarig een beeld geschetst dient te worden van de aantallen (in- en uitstroom). Deze aantallen ontbreken echter in de begroting. In de voortgangsrapportages die het Werkplein gedurende het jaar opstelt zijn de gerealiseerde aantallen wel terug te vinden. Om de voortgang goed te kunnen volgen is het belangrijk dat de aantallen volgens de begroting ook duidelijk zijn. Deze vormen namelijk het uitgangspunt waartegen de voortgang wordt afgezet.
<p>7. De zienswijze</p>	<p>Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt de volgende zienswijze voorgesteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Gezien de forse toename van doelgroep C verwachten wij dat het Werkplein in 2018 voortvarend aan de slag gaat met het onderzoek in hoeverre meer ingezet kan worden op doelgroep C. Wij verwachten dat de resultaten van dit onderzoek én een voorstel voor extra inzetmaatregelen beschikbaar zijn vóórdat het Werkplan 2019 tussen gemeenten en Werkplein wordt vastgesteld. 7. Indien het Werkplein in 2018 de taakstelling rond het aantal af te nemen leerwerktrajecten bij de WVS niet haalt, verwachten wij van het Werkplein én de WVS dat zij hier pro-actief in handelen en in gezamenlijkheid met voorstellen komen tot bijsturing. Het gezamenlijke ketenresultaat moet hierbij voorop staan. 8. Het Werkplein en de gemeenten stellen gezamenlijk een ambitie voor het klantenbestand vast in het Werkplan 2019. Dit Werkplan komt eind 2018 tot stand op basis van de dan bekende verwachtingen en trends. Dit betekent dat er een andere ambitie in het Werkplan 2019 kan worden vastgesteld dan nu in de begroting is opgenomen. 9. Wij verwachten van het Werkplein dat de begroting volledig voldoet aan de richtlijnen van het BBV. Een weergave van de financiële kengetallen moet daarom nog worden toegevoegd. 10. Wij verwachten van het Werkplein dat de taakstelling van 15% op de formatie / bedrijfsvoering, die bij de vorming van het Werkplein is afgesproken, in beeld blijft in de begroting. Momenteel is de taakstelling vanwege het gestegen klantenbestand niet realistisch, maar zodra het klantenbestand op het niveau van 2015 komt, wordt de taakstelling weer actueel. 11. Wij verwachten van het Werkplein dat de aantallen in- en uitstroom per programma in de begroting worden opgenomen. Dit is ook aangegeven in de financiële richtlijnen die de deelnemende gemeenten hebben opgesteld. 12. Tenslotte: de raad gaat er vanuit dat het bestuur de begroting vaststelt met inachtneming van deze zienswijze en dat de raad hierover wordt geïnformeerd, met daarbij een verantwoording aan welke onderdelen van zijn zienswijze is tegemoetgekomen en aan welke onderdelen niet en waarom.

Gemeenschappelijke regeling: West-Brabants Archief (WBA)	
1.	<p>Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?</p> <p>Ja, de stukken zijn tijdig ingediend.</p>
2.	<p>Is voldaan aan de nieuwe BBV-voorschriften (m.i.v. begroting 2018)?</p> <p>Ja, grotendeels wel. In het overzicht met financiële kengetallen ontbreken enkele cijfers. Het WBA zal hierover worden ingelicht.</p>
3.	<p>Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.</p> <p>De begroting van het WBA is grotendeels beleidsarm, in die zin dat er geen nieuw beleid in de ramingen is verwerkt. Dit is ook conform de richtlijnen die eerder door de gemeenten aan het WBA zijn voorgelegd. Een belangrijke richtlijn is namelijk dat in de begroting alleen nieuw beleid mag worden opgenomen als hierover door het AB eerder al een besluit is genomen.</p> <p>Het beleid van het WBA over de periode 2018-2022 zal in de eerste helft van 2018 worden uitgewerkt in een concreet meerjarig beleidsplan, dat aan het AB ter vaststelling zal worden voorgelegd. Indien uit dit beleidsplan financiële gevolgen voortvloeien die niet in de meerjarenbegroting 2019-2022 zijn opgenomen, dan zal dit via een begrotingswijziging aan het AB moeten worden voorgelegd, of in de eerstvolgende begroting (2020) kunnen worden meegenomen.</p> <p>Eén van de belangrijke beleidsdoelen van het WBA betreft de realisatie van een E-depot. Vanaf de begroting 2017 is hiervoor al een (oplopend) budget geraamd. In de begroting 2019-2022 loopt dit door tot € 200.000 in 2021 e.v. In de vorige begroting was het budget nog gemaximeerd op € 180.000, waarover toen een opmerking in de zienswijze is gemaakt.</p>
4.	<p>Financiële aandachtspunten</p> <p>De indexering van lonen en prijzen is conform de uitgangspunten in de kaderbrief 2019 verwerkt in de begroting. Daarnaast zijn enkele kleine budgetaanpassingen verwerkt (o.a. voor huisvesting) en zijn de inkomsten hoger geraamd.</p> <p>Verder is er een raming van € 56.000 toegevoegd voor de kosten van uitvoering van de plustaak voor de gemeente Bergen op Zoom. Deze kosten worden niet verrekend in de bijdrage van de deelnemers maar worden gedekt uit hogere inkomsten en uit een bestemmingsreserve van € 50.000 die gevormd is uit het batig rekeningssaldo 2017. Toekomstige dekking zal daarnaast plaatsvinden via een afbouw van het personeelsbudget. De toelichting en verwerking hiervan op verschillende plaatsen in de begroting is echter niet overal consequent opgenomen.</p> <p>Uiteindelijk leiden alle aanpassingen per saldo tot een verhoging van de deelnemersbijdragen t.o.v. 2018 met afgerond 1,5%.</p> <p>Het WBA beschikt over een algemene reserve van € 128.073. Deze is opgebouwd uit de jaarresultaten van 2016 en 2017 (ged.). Om de fiscale status van ondernemer te kunnen behouden is het niet mogelijk om de jaarlijkse overschotten (volledig) aan de deelnemers terug te betalen (hoewel dit één van de spelregels is in de regionale Nota Verbonden Partijen). Het is wel noodzakelijk aan de omvang van de algemene reserve een maximum te stellen. Volgens de accountant is een maximum van 5% van de jaarlijkse begroting reëel; dit komt neer op afgerond € 130.000. De huidige reserve zit hier een fractie onder en wordt hiermee voldoende geacht voor de risico's die het WBA loopt.</p> <p>De tabel met financiële kengetallen op blz. 19 van de begroting is conform de BBV-regels opgesteld, alleen ontbreekt de solvabiliteitsratio voor 2018 en verder. De waarde van 0% is niet in lijn met de</p>

aanwezige algemene reserve.

Twee resterende verbeterpunten in de begroting zijn:

- Meerjarig opnemen van de deelnemersbijdragen;
- De geraamde baten beter specificeren (in bedragen).

Deze verbeterpunten zullen met het WBA besproken worden.

5. Financieel overzicht

WBA	Begroting 2017	Resultaat 2017	Begroting 2018	Ontwerp- begroting 2019
Totaal GR	2.457.451	149.671 V	2.494.183	2.588.511
Bijdrage gemeente Roosendaal	578.802		587.625	596.363

De bijdrage van de gemeente Roosendaal aan het WBA bestaat uit een bijdrage voor plustaken (in 2019 84.521) en een reguliere bijdrage (in 2019 € 511.842).

Het resultaat over 2017 bedraagt € 149.671 positief. Dit resultaat is behaald dankzij lagere kosten (€ 125.018) en hogere opbrengsten (€ 24.653). Het resultaat wordt deels via de bijdrage in 2018 verrekend met de gemeenten.

6. Overige aandachtspunten

N.v.t.

7. De zienswijze

De opmerkingen zoals opgenomen in de onderdelen 3 en 4 van dit format zijn niet zwaarwegend genoeg om deze in een zienswijze op te nemen. Er wordt daarom **geen** zienswijze ingediend op de ontwerp-begroting 2019 van het WBA.

De verbeterpunten zoals opgenomen in onderdeel 4 zullen wel op ambtelijk niveau met het WBA worden besproken en toegelicht.